

Herm. M. J. Missët

het Amsterdam van
Hermanus Marie Johannes Missët
1875-1958

bijeengesprokkeld door Theo Bakker
met teksten van Ria Scharn-Luijben

Hermi M. J. Missä 1890.

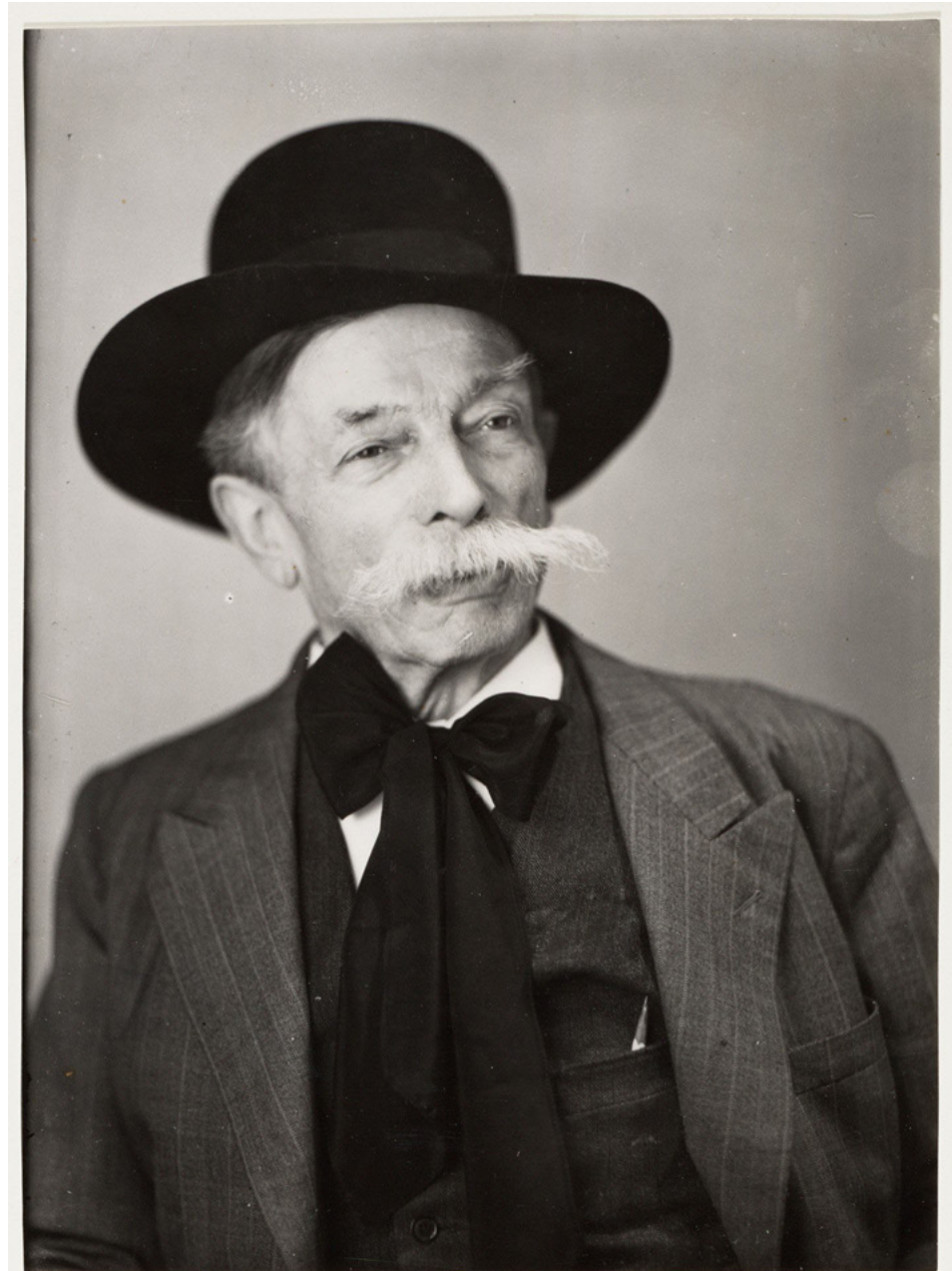
Hermanus Marie Johannes Misset 1875-1958

Herman Misset werd op 20 oktober 1875 geboren als zevende in een gezin met elf kinderen. Zijn ouders waren Gerrit Misset en Geertruida Kuijpers. Zijn wieg stond op de Brouwersgracht 54 tweehoog. Vader Gerrit was van oorsprong uit Haarlem afkomstig en steendrukker. Hij begon met zijn neef Kees een trip naar Duitsland om de nieuw opgekomen foto-lithografie onder de knie te krijgen. Hij kwam niet verder dan Amsterdam waar hij in dienst trad van de Duitse fotograaf Greiner op de Nieuwendijk. Hij bleef zijn verdere leven in Amsterdam wonen. Zijn neef Kees kwam iets verder maar bleef steken in Doetinchem waar hij later de basis legde voor vakbladen-uitgeverij Misset. In 1864 kwam Gerrit in dienst van de bekende fotokaart-uitgever Andries Jager op het Damrak (Op 't Water 110) tegenover de Papenbrug. Bij de Burgerlijke Stand gaf Gerrit als beroep op: Photograaf.

Van zijn derde tot zijn vijfde levensjaar was de kleine Herman bedlegerig met een heupaandoening die er voor zorgde dat hij zijn verdere leven enigszins mank liep. Hij lag achter het raam met een fantastisch uitzicht over Brouwersgracht en Melkmeisjesbrug, wat toen nog een wipbrug was. In die jaren leerde vader Misset zijn zoon om te gaan met penseel en waterverf.

Na de lagere school werd Herman leerling van de tekenschool voor kunstambachten in de Jacob van Campenstraat. Daar maakte hij, 15 jaar oud, de eerste bewaard gebleven aquarel van het Volkspark, nu in het bezit van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap (KOG).

In 1895, als twintigjarige, begon Herman aan een studiereis door België, Frankrijk en Noord-Italië. In België voegde zich een vriend bij hem en samen reisden ze verder en verdienden de kost door tijdelijk werk aan te nemen en in Parijse cafés portretten te tekenen voor toeristen. Ook gaat het verhaal dat Herman geholpen heeft de Eiffeltoren in de verf te zetten.

Grand Tour

Een heel andere versie van zijn ‘studiereis’ naar België, Frankrijk en Noord-Italië liet Misset op zijn tachtigste verjaardag uit eigen mond optekenen door een verslaggever van het Nieuws van den Dag:

Het was 1895. Misset was voor een schilderkarweitje in Brabant. Toen dat achter de rug was, zette hij zijn werkkistje met kleren op de boot naar Amsterdam. Daar ging hij later om zijn kistje vragen, maar het was er niet. Het zou waarschijnlijk in Rotterdam zijn achtergebleven. Ofschoon vader Misset gevraagd had niet te laat thuis te komen die avond, telde zoonlief zijn geld nog eens na: één gulden en vijf cent. Voor een enkele reis Rotterdam met de trekschuit was dat juist voldoende. Met pandoeren aan boord verdiende hij net zijn terugreis, maar dat bleek niet nodig. In Rotterdam vertelde men hem namelijk dat zijn kistje per abuis wel eens in Antwerpen kon staan. In Rotterdam verdiende hij terloops nog even tachtig cent door als eerste bij een brand aanwezig te zijn en te helpen blussen. Door nog wat te schilderen was hij in staat naar Antwerpen te varen, waar zijn kistje met kleren zou staan.

Nu Herman toch al zo ver was, wilde hij ook Brussel zien. Enfin, hij wandelde daar heen. Kreeg overal baantjes als schilder en zag zichzelf – op klompen, gelijk hij uit Amsterdam vertrok – na een tijdje in Parijs te midden van de kunstenaarskolonie van het ‘fin de siècle’.

Van zijn vele belevenissen daar noteren we die van zijn weddenschap met de bekende tekenaar Steinlen. Misset won van hem een prachtige tekening door op de Eiffeltoren te komen terwijl die afgesloten was voor bezoek wegens reparatiewerkzaamheden. Misset meldde zich eenvoudigweg aan als schilder en moest toen op 265 meter hoogte aan de slag. Hij verdiende verder zijn kostje door overal portretten te maken en die aan de ijdele betrokkene te verkopen. Verder had hij met een mandoline-spelende kameraad een roerend lied ingestudeerd: het testament van Bismarck, zeven coupletten lang. Ontelbare Franse

◀ 1903 - Toegangspoort van het hofje De Hoeksteen, Oude Looiersstraat 65-73 (familiebezit)

◀◀ Dezelfde entree op een foto door een onbekend fotograaf en jaar (SAA)

dorpen trokken zij vervolgens door, zingend en schilderend. En daarna door Zwitserland en Noord-Italië steeds een goed gevulde buidel. Zijn Frans kenmerkt zich dan ook door een complete verzameling dialecten uit alle streken.

In ieder geval stond hij in het najaar van 1898 weer in Amsterdam. “Ik had trek in een sigaar, een borrel en een portie aardappelen. In Frankrijk had ik die niet naar m’n zin gekregen, dus was ik maar eens terug gegaan. M’n familie, die niet wist waar ik in drie en een half jaar gebleven was, liet me echter niet meer vertrekken”.

Dit verhaal, deze versie in elk geval, geeft een kijkje in de ziel van Misset. Niet vies van wat opsmuk of overdrijving, altijd bereid tot het kneden van de waarheid omwille van een goed verhaal. Het lijkt tenminste ondenkbaar dat de thuisblijvers drie en een half jaar lang werkeloos zitten te wachten tot zoonlief van plan is zich weer te laten blikken. Het is veel waarschijnlijker dat Misset, doordat hij afgekeurd werd voor militaire dienst, het plan opvatte een ‘Grand Tour’ te ondernemen, een ontdekkingsreis aan het eind van de opleiding en voordat de carrière aanving, zoals in voorgaande eeuwen voor jongelingen van gegoede huize gebruikelijk was. De keuze voor Frankrijk en Italië laat zien dat het Misset om de kunst te doen was. Aangezien hem het benodigde kapitaal ontbrak is zijn verhaal doorspekt met bijverdiensten. Dit wetende zal duidelijk worden wat hij bedoeld als hij moppert dat zijn opdrachtgevers de topografische tekeningen willen zien met alle details, precies zoals in werkelijkheid aanwezig. In hetzelfde interview laat hij opschrijven:

Het was wel eens een moeilijk compromis met zijn artistieke, want hij mocht geen raampjes wegmoffelen achter mensen, vuilnisbakken, rijtuigen of hondjes.

Daaraan moesten wij denken bij het zien van de tekening op de linkerpagina. Het gaat om de aquarel van de toegangspoort van het hofje De Hoeksteen in de Oude Looiersstraat 65-73. De foto uit dezelfde tijd laat zien dat Misset zwichtte voor de regenpijp maar die wel een stukje “verlegde” zodat de gevelsteen niet afgedekt werd. Dat ging hem té ver!

▼► 1898 - Ontwerpen voor versieringen t.g.v. de inhuldiging van Wilhelmina.
Onder 12 panelen met gesymboliseerde ambachten.
Stadsarchief Amsterdam (SAA)

▲▼ 1898 - Ontwerpen voor versieringen t.g.v. de inhuldiging van Wilhelmina.
Vaandels hangend aan over de straat gespannen lijnen.
Stadsarchief Amsterdam (SAA)

In 1898 keerde Misset terug naar Amsterdam waar voor hem zijn loopbaan als decoratieschilder begon. Om genoeg werk te hebben liet hij zich in het begin ook als behanger of huisschilder inzetten. Hij huurde op de zolder van het Buitengasthuis een hoek die hij inrichtte tot zijn atelier. Het Buitengasthuis stond al sinds 1893 leeg. Hij startte op een gunstig moment omdat in 1898 Wilhelmina gekroond werd tot koningin, waarvoor de stad uitbundig versierd werd. Dat bezorgde hem handenvol werk. Behalve betaalde opdrachten maakte Misset veel aquarellen van Amsterdamse onderwerpen. Tijdens een rondleiding door het Buitengasthuis van een delegatie van het KOG vielen zijn aquarellen op. Een der leden was D.C. Meijer van Genootschap Amstelodamum, tevens bestuurslid van het KOG en bevriend met de gemeentearchivaris mr. Veder. Deze laatste zocht een vervanger voor de in 1899 overleden topografisch tekenaar J.M. A. Rieke, die regelmatig in opdracht van het Archief situaties had vastgelegd die kort daarop zouden verdwijnen. De topografische nauwkeurigheid van Missets werk maakte hem tot een waardig opvolger van Rieke.

Het is deze ontmoeting met KOG-bestuursleden geweest die de aanzet vormde voor het vervaardigen van meer dan 1000 aquarellen, niet alleen in opdracht van het KOG, maar ook voor het gemeentearchief en een aantal verzamelaars, zoals D.C. Meijer (wijnkoper), W.J.R. Dreesmann (zoon van de oprichter van V & D), A. A. Kok (stadsarchitect), Chr. P. van Eeghen (bankier, kunstverzamelaar) en J. van Eck (makelaar in koffie en thee).

Bij het KOG worden zo'n 500 aquarellen van gevelstenen bewaard. Naast deze 'Atlas van Misset', een mer a boire voor de gevelsteenfanaat, bezit het nog honderden andere tekeningen. Het Gemeente Archief, tegenwoordig Stads Archief Amsterdam (SAA), dat meer dan 1500 tekeningen van hem heeft, stuurde hem elke twee weken een lijst van panden, die zouden worden gesloopt of verbouwd.

- ▲ 1898 Door J.M. A. Rieke begonnen tekening van het Jonas Daniël Meijerplein, gezien naar de Nieuwe Herengracht. Misset werkte deze tekening na de dood van Rieke verder af (SAA)
- ▼ 1903 Misset verwerkte dezelfde tekening nog eens tot deze aquarel (SAA)

Misset werd eens ontboden bij een meester in de rechten op een gracht: Meester Die en Die. Deze wilde zijn naam met schrijffletters op de deur hebben. Zijn vrouw behandelde de opdracht.

'Het moet er mooi opkomen', zegt ze, 'net zo mooi als even verderop'. Misset gaat kijken en zegt: 'Mevrouw, ik zal zorgen dat het er beter op komt'. 'Wat kost dat?' 'Dat kost u drie gulden vijftig en in twintig minuten staat de naam er op'. Dat gebeurt en meneer de advocaat komt kijken, uit zijn zijkamer waar hij kantoor houdt. Misset zegt: 'Vindt u het goed? Ik veeg het er zó af als u nee zegt'. 'Ja', zegt de advocaat, 'ik vind het erg mooi, maar je moet me toch eens verklaren waarom me dat drie vijftig kost. Je hebt er toch maar twintig minuten over gedaan?' 'Dat zal ik u vertellen', antwoordt Misset, 'Ik zie wel kans om vijftig advocaten bij mekeer te slepen, maar vijf goeie letterschilders, dat lukt nooit. En als er een dood is komt er geen voor in de plaats'.

Deze anekdote vertelde J.S.Beekman ooit. Hij gaf jaren les aan de Tekenschool voor Kunstambachten, de school waar Misset een aantal jaren daarvoor het vak had geleerd.

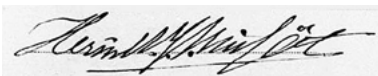
Naambord, foto uit het familiearchief ▲
Affiche (met zelfportret) voor Koninklijke Theodorus Niemeijer ►
(afb: Niemeijer)

Herman Misset was klein van stuk. In december 1894 werd hij gekeurd voor militaire dienst en alleen al door zijn lengte van 154cm afgekeurd. Dan hadden ze het nog niet over zijn enigszins mank lopen gehad. Niet dat hem dat noemenswaardig dwars zat, hij bewoog zich zelfbewust door het leven. Ook al was hij decoratieschilder en letterzetter, hij was altijd gekleed in typische kunstenaarsdracht: grote flambard op het hoofd en in plaats van een das een zwierig geknoopte lavallière. Nog te zwijgen over zijn enorme snor, die op latere leeftijd spierwit werd. Toch betoonde hij, zodra dat ter sprake kwam, dat hij ambachtsman was en geen kunstenaar. Bekijk zijn portret op pagina 5 maar eens.

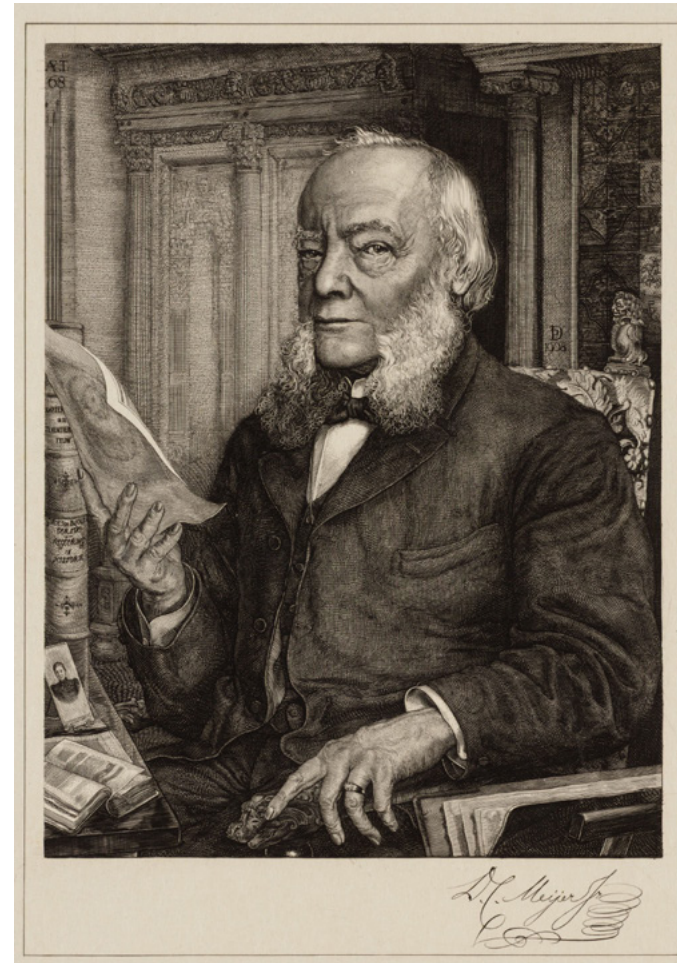
“Ik ben vakman, geen kunstenaar”

Als bijverdienste tekende en aquarelleerde Misset talloze stadsgezichten, vooral die bedreigd werden. Maar ook details legde hij vast, zoals weinig voorkomende geveltypen en gevelstenen. Als hij dat nodig vond, deed hij er ook nog een plattegrondje bij, zodat de hele situatie goed gedocumenteerd was. Hij ontwikkelde een eigen, goed herkenbare tekenstijl. Hij was minder goed in de stoffering van zijn scenes. Mede door het ontbreken van mensen en voertuigen hebben zijn tekeningen een verstild karakter.

Misset of Missët?

Of het ijdelheid was of niet zullen we nooit weten. Feit is dat Herman Misset zijn naam graag geschreven zag met een trema op de e: Missët. Dat is geen bevestiging van een paar jaren maar werd al vanaf zijn jongste jaren gebezigd. Zijn eerste aquarel signeert hij mét trema. Soms ging zelfs een ambtenaar overstag en gebruikte in een officieel document het trema.

◀ Kenner van Amsterdam, verzamelaar van antiek en topografische kunst, penningmeester van het KOG, mede-oprichter van het Genootschap Amstelodamum en niet te vergeten de mecenas van Herman Misset: wijnhandelaar Dirk Christiaan Meijer Jr. (1839-1908)
Prent: Pieter Dupont (SAA)

►
De indruk be-
staat misschien
dat Misset
alleen op bestel-
ling werkte en
hijzelf beweer-
de dat eveneens.
Maar helemaal
waar is dat niet.

Hij tekende
ook voor eigen
genoegen met
allerhande
onderwerpen
uit het dagelijks
leven zoals het
werkje rechts.
Ook voor zijn
kinderen en
kleinkinderen
maakte hij te-
keningetjes van
bloemen, beest-
jes en leerzame
onderwerpen.

(Aquarel uit
1938 in bezit
van de familie)

Huwelijk, kinderen, woningen

Herman bleef in het ouderlijk huis wonen. In 1888 betrok vader Gerrit zijn gezin een woning in de Van Houweningenstraat 14. Alle elf kinderen waren toen al geboren. In 1895 ging het voor goed anderhalf jaar naar de Frederik Hendrikstraat 176 en in december 1896 verhuisde de familie naar de Eerste Helmersstraat 229. Herman was toen al 21 jaar oud en woonde nog steeds thuis. In mei 1900 kreeg Herman eigen woonruimte in de Gerard Brandtstraat 6, waarschijnlijk inwonend. Hij kende zijn aanstaande toen al enige tijd en nu konden trouwplannen gemaakt worden.

Op 14 februari 1901 trouwde Herman met de uit Elburg afkomstige Willempje (Mien) Vos. Willempje woonde en werkte sinds 1895 in Amsterdam. In 1900 werd zij op de Gerard Brandtstraat 6¹ ingeschreven. Toen ze trouwden was Herman 25 en Willempje 27 jaar oud. Op de dag van hun trouwen betrokken bruid en bruidegom een andere woning: Kanaalstraat 95³. Uit dit huwelijk werden zeven kinderen geboren: Gerrit (1901-1967), Grietje (Mimi; 1903-1910), Cornelia (Cor; 1905-1940), Jentje (Jenny; 1906-1986), Johanna (Jo; 1908-1991), na het overlijden van de oudste dochter nog eens Grietje (Mimi; 1911-2001) en tenslotte Geertrui (Truus; 1913-2005).

Het was hard werken voor Misset. Zijn groeiende gezin had brood op de plank nodig. Gelukkig kreeg hij in deze beginjaren regelmatig opdrachten van het Gemeentearchief. Ook aan particuliere verzamelaars verkocht hij regelmatig aquarellen en tekeningen. Dat werd een

De familie Misset en het geloof

Gerrit Misset, de vader van Herman, was van huis uit Nederlands Hervormd. Gerrit trouwde met Geertrui Kuijpers die Rooms-Katholiek was. De kinderen werden allemaal katholiek gedoopt en opgevoed. Zo komt Herman aan zijn vermelding 'RC' op zijn persoonskaart. Herman trouwde zijn Willempje Vos die Nederlands Hervormd was. Dat veroorzaakt op de gezinskaart van het gezin van Herman een aantal doorhalingen en verbeteringen van RC naar NH. Het geeft aan dat Herman, net als zijn vader, het allemaal best vond en dit aan de ambtenaren overliet.

stuk minder toen in 1908 zijn mecenas D.C. Meijer overleed en de stroom opdrachten flink minderde. In 1904 raakte hij ook nog zijn atelier kwijt. Het tot dan leegstaande Buitengasthuis werd toen aan Tjitte Jonker verhuurd, die er met zijn echtgenote de Hulp voor Onbehuisden in vestigde. Een erg groot gemis was dit niet; Misset maakte het meeste werk toch op locatie: op winkelruiten, wagens, schuttingen, enzovoort en de aquarellen kon hij ook thuis maken. In 1905 betrok het gezin een woning in de Jan Pieter Heijestraat 119c. Het gezin telde toen drie kinderen.

▲ Het jonge paar in 1901

Misset werd een vertrouwde verschijning in de buurt. A. J. M. Rövekamp, kenner van de Overtoomsebuurt, vertelt over Herman Misset: *“Misset was uiterlijk gezien een artiest van het bohémien-type. Niet groot van stuk, enigszins mank lopend, was hij toch een opvallende verschijning door zijn grote flambard op het hoofd, zijn artiestendasje, maar vooral door zijn markante kop met snor. Meestal had hij een kromme pijp tussen de tanden geklemd. Bij koel weer droeg hij een zwart fluwelen jasje, maar bij zachter temperatuur zag je hem in hemdsmouwen, waarover een loshangend vestje, door de buurt lopen. Zo herinner ik mij de man, die weliswaar geen groot kunstenaar was, maar die wel beschikte over voldoende talent om geestige reclame te ontwerpen in mooie harmoniserende kleuren. Niet alleen ik, maar de hele buurt had bewondering voor de rake afbeeldingen, soms met een*

...Ik weet niet beter dan dat er altijd 'borden' in de winkel hingen. De winkel was mijn grootvader's atelier op de begane grond. Een zeer hoge ruimte, ik denk wel 4-5 meter, maar als klein jongetje ervaar je alles in andere dan de werkelijke dimensies. Alle muren hingen en stonden tjokvol met oudhollands aardewerk en allerlei bric à brac. Op de blank houten vloer stond een schildersezels waarop hij reclame- of uithangborden beletterde. Nou ja, allerlei borden. Die kwamen aan een haak en hees hij met touwen hoog in de winkel te drogen.

Zoals je weet - en ik realiseerde mij dat pas veel later - was de stroom opdrachten van het Gemeente Archief begin jaren '10 van de vorige eeuw wel opgedroogd. Hoeveel tekeningen hij daarna nog maakte weet ik niet. Zo af en toe een aquarel voor een particulier en verzamelaars als Dreesman, van Eck en van Eeghen. De laatste heb ik nog wel eens ontmoet op de 'kade', zoals we dat noemden.

Tekenen, aquarelleren, de krant lezen, alles met zijn stenen Goudse pijp in de mond en 's avonds een borrel, deed hij aan de tafel die je links op aquarel hiernaast nog net ziet. Bijna altijd met het opklapbare tafelblad schuin omhoog. Rechts bij de doorgang naar het woongedeelte de touwen voor de borden. Let op, de passe-partout rond de aquarel is trompe l'oeil!

Herinneringen aan 'de kade' door Justus Houthuesen (kleinzoon)

► Onbekend jaar, 40/50-er jaren: Winkel annex atelier van Herman Misset aan de Jacob van Lennepkade; (familiebezit)

◄ Herman en Mien in de 20-er jaren

geestige ondergrond, waarmee hij de zaken of waren van zijn klanten onder de aandacht van passanten wist te brengen. Kleurig en fleurig en met zin voor compositie en verhoudingen”.

Op 1 juni 1917 betrok het gezin eindelijk de voormalige winkel met woonhuis: Jacob van Lennepkade 175. Hier zouden Herman en Mien allebei tot hun dood blijven wonen.

De gezellige wipbrug in de Jan Pieter Heijestraat over het Jacob van Lennepkanaal werd in 1912 vervangen door een stalen bascule-brug. De nieuwe lijn 17 moest namelijk door de Jan Pieter Heijestraat van de Kinkerstraat naar de Overtoom oversteken en passeerde dan het Jacob van Lennepkanaal. De oude wipbrug kon dat nooit dragen en dus werd er een steviger variant geïnstalleerd. Een noviteit was dat de brug elektrisch bediend zou worden. Aan beide landhoofden moesten voorzieningen komen om de nieuwe techniek te herbergen. Rond de werkplek zette de gemeente een lange schutting en om er nog een paar gulden aan te verdienen zou de schut-

- Brug nr. 140 in de Jan Pieter Heijestraat over het Jacob van Lennepkanaal (SAA)
- ▼ ±1914 - De Jan Pieter Heijestraat gezien van de Overtoom (SAA)

ting verpacht worden om reclame op te maken. Herman Misset zag daar wel brood in en pachtte de hele schutting in één keer en ging de boer op om de schutting in delen aan buurtwinkels als reclamevak te slijten. Ze moesten dan het schilderen van de reclame wel aan hem overlaten. Dat lukte hem wonderwel maar iedereen wilde zijn reclame dan ook zo spoedig mogelijk op die schutting. Of hij daar assistentie bij kreeg is niet bekend maar feit is dat zolang het licht was Misset aan één stuk doorwerkte om iedereen tevreden te stellen. Het moet zo zijn dat hij met beletteren, 'houten' en 'marmeren' etc voornamelijk de kost verdiende, zo tussen 1910 en 1950. Maar in 1950 was hij wel al 75, had last van bronchitis en leed hij aan aderverkalking, waaraan hij uiteindelijk zou overlijden. Ze hadden ook niet echt een gezond leefpatroon: zeer vet eten, altijd roomboter, vet vlees en alles zeer zout.

De kinderen waren uit huis dus die brachten ook geen kostgeld meer in en er bestond nog geen AOW. Die kwam pas in 1957. Sinds 1947 was er dan wel de Noodwet Drees maar die had nog niet veel om 't lijf.

1908 - Overtoom met rechts het gesticht "Eendracht" (Overtoom 295) ▲
 De Eendracht werd gebouwd op de plek van de afgebrande Fransche Schouwburg en was
 afwisselend gesticht voor (arme) bejaarden en rusthuis.

Een foto van Misset op 80-jarige leeftijd in zijn atelier. Vergelijk met aquarel op pagina 14 ►

Uit het Algemeen Handelsblad van 6 maart 1954:

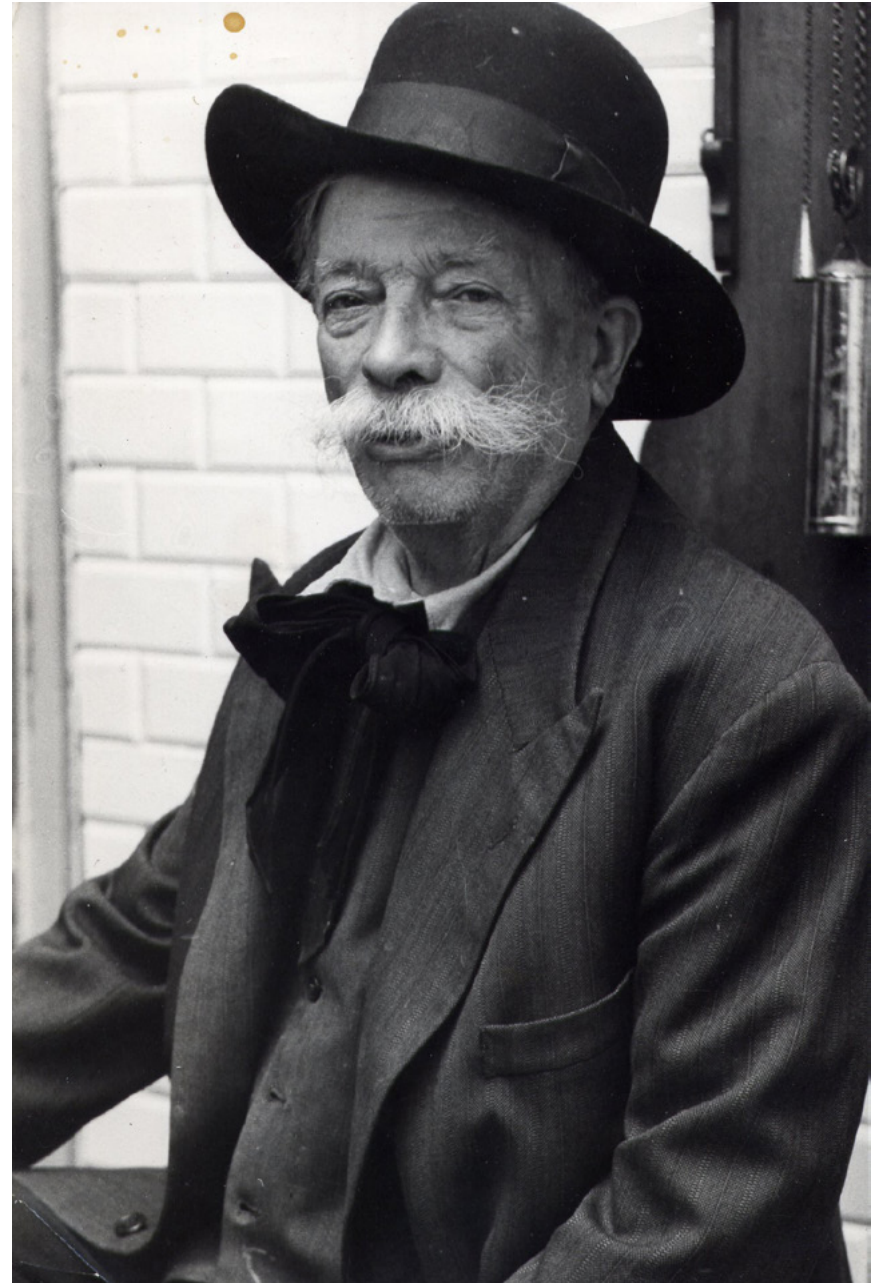
Schuitje varen, theetje drinken

Zo voelden we ons, als een kind, toen wij ons bij wijze van spreken aan het handje door die kenner van Amsterdam, de topografische tekenaar Herm.M. J.Misset mee lieten voeren, de Overtoom op. Met als doel het nu op verdwijnen staande Schinkelhaven, dat laatste stukje landelijkheid temidden van de stedse bebouwing. Eigenlijk hadden we moeten beginnen met in de paardentram te stappen, die ons van het Leidseplein naar het eind van de Overtoom had kunnen rijden.

We gingen langs het Stuivertje, het eerste of het laatste, al naar 't uitkomt. Langs molen de Rozenboom, waarvan men zei:

*De Rozenboom,
Die spant de kroon
Van heel de Overtoom.*

Want het was de mooiste en hoogste molen van de Overtoom; zij stond vooraan, tegenover de Palamedesstraat. Verderop was de Pestbrug, tegenover de Tweede Constantijn Huygensstraat. Waar nu het gebouw van de politie is - de auto's van vijfmaal acht huizen er - was in het verleden nog een klein kroegje met de veelbelovende naam "De Kleine Wereld". Verder! De map met tekeningen en knipsels is groot en de Overtoom is een boeiend brok Amsterdam, waar het oude soms lang bleef wijlen....

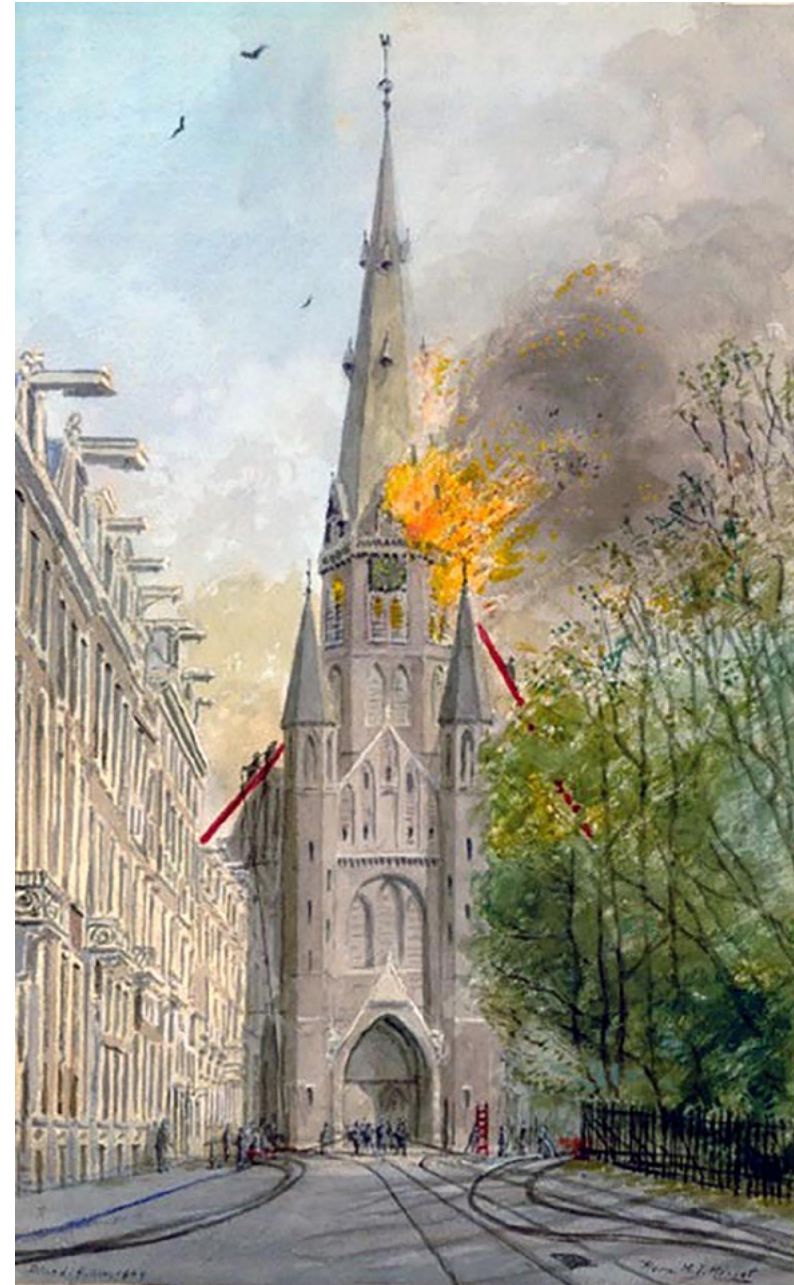
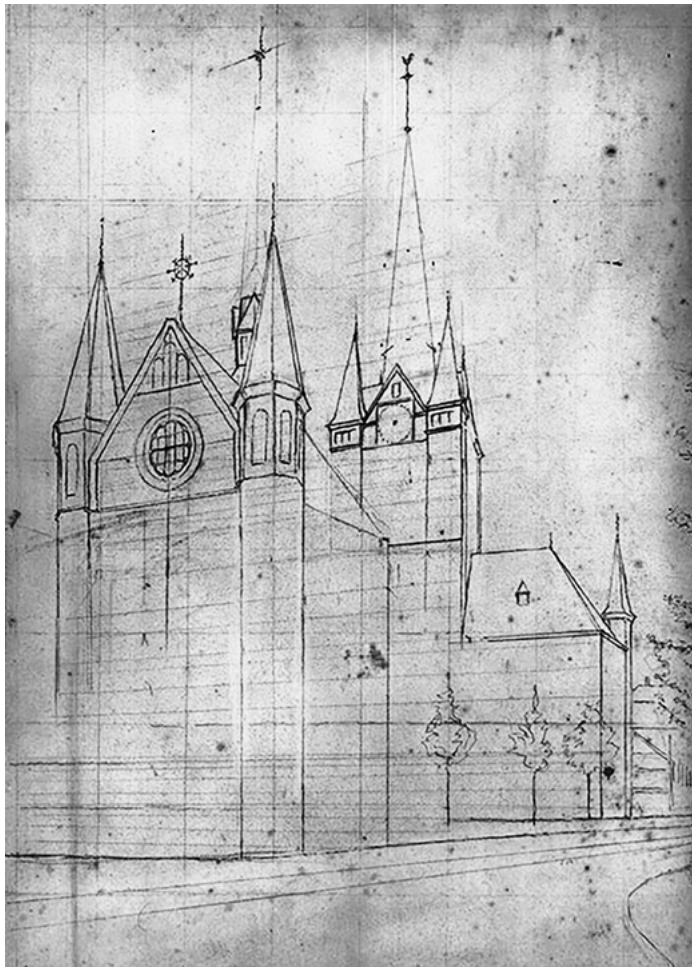

Tot zijn dood bleef Misset doorwerken, maar echt riant hadden ze het niet. Dat bracht dochter Mimi, de op één na jongste, er toe om haar ouders op een ludieke wijze te ondersteunen. Ze zei tegen haar vader: *“Aquarelleer de torens van Amsterdam maar voor ons. Maak er één per maand voor f40,- per aquarel”*. Die torenaquarellen zijn verdeeld over beide kinderen van Mimi. De laatste tekening maakte hij niet af en is alleen in potlood opgezet. Heel interessant om te zien hoe ‘de meester van het perspectief’ dat deed.

- ◀ Schreierstoren
- ◀◀ Montelbaanstoren
- ▶ Voortekening Maria Magdalena-kerk, niet verder uitgewerkt omdat Misset voortijdig overleed
- ▶▶ Vondelkerk; gemaakt in de 50-er jaren, maar een gebeurtenis uit 1904

Alle werken zijn in bezit van de familie

De Kist Misset

Toen hij in 1955 bij gelegenheid van zijn 80ste verjaardag geïnterviewd werd, verklaarde hij: „Ik lever alles, althans in Amsterdam, van de laatste vijftig jaar. Van Amsterdam bezit ik alles in eigen schetsen”. Die meer dan 1.500 bladen waren systematisch gerangschikt volgens de 19de-eeuwse buurtindeling en opgeborgen in een houten kist – de ‘kist Misset’. Ter verduidelijking haalde hij een aquarel van de Overtoomse Sluis anno 1902 tevoorschijn die hij zojuist gemaakt had, en wees aan waarom het 1902 was, en niet een paar jaar later. Misset was een herinneringskunstenaar.

In die beginjaren werkte Misset hard aan zijn beroemde ‘kist’. Zelf noemde hij dit zijn ‘Amsterdam van A tot Z’. Het is een eenvoudig houten kistje waarin hij naar buurtletters gerubriceerde tekeningen en schetsen opborg. De ‘Kist Misset’ werd in 1985 opgenomen in de collectie van het Stadsarchief. Ze omvat ruim 1000 schetsen, die Misset als zijn werkmateriaal had beschouwd. Dat materiaal bestaat voornamelijk uit bouwkundige details, zoals puien, profiellijsten, bijzondere

decoraties, deuren, ramen en consoles. Op basis daarvan maakte hij zijn uitgewerkte aquarellen. De schetsen zijn mede van belang door de aantekeningen die hij erbij schreef: kleuraanwijzingen, maten, huisnummers en adressen. Het Stadsarchief heeft alle schetsen in plastic mappen gedaan en verzameld in een hele rij ringbanden. Recent (2018) is men begonnen deze hoeveelheid tekeningen en schetsen opnieuw te rubriceren. Wij mochten met onze neus daar bovenop zitten en laten op de volgende bladzijden een paar voorbeelden volgen.

“van Amsterdam bezit ik alles in eigen schetsen”

- ▲ De “Kist Misset” die het Stadsarchief van de familie verworven heeft (SAA)
- ◀ 1911 - De uitgewerkte aquarel van de Zions Kapel (SAA)
- ◀◀ De schets die Misset van de Zions Kapel in buurt K maakte (SAA)

Theo Bakker's Domein

Op deze site vindt u makkelijk leesbare maar toch informatieve verhalen over de ontstaansgeschiedenis van Amsterdam. Ze zijn onderverdeeld in rubrieken als Middeleeuwen, godsdiensten, nijverheid en handel, transport, openbaar vervoer, haven, watermanagement, stadsuitleg, annexaties, verkeersdoorbraken, chroniquers en allerlei andere zaken.

Klik hier voor een overzicht van alle PDF's op deze site

